

Verlag

Provincie Utrecht

We-Energy Game

Montfoort

We-Energy
Game

PROVINCIE :: UTRECHT

Hanzehogeschool
Groningen
University of Applied Sciences

Introductie

De energietransitie is de grootste politieke en maatschappelijke uitdaging van ons tijdperk, maar nog niet alle politici, bestuurders, bedrijven en inwoners zijn doordrongen van dit feit. Gemeenten zijn al goed op weg om hun opgave in kaart te brengen en acties uit te voeren om mee te gaan in de transitie, maar er kunnen nog meer en betere stappen gezet worden. In dit rapport zijn de resultaten van het gespeelde spel te vinden.

Provincie Utrecht

De provincie Utrecht kent u als het hart van Nederland, centrum van verkeer, vervoer, bedrijvigheid en cultuur. Maar als provincie is het ook een veelzijdige organisatie met een politiek bestuur en ruim 700 ambtenaren die zich iedere dag inzetten voor een gezond milieu, een goed onderhouden wegennet, natuurbehoud, toereikende gezondheidszorg, een veelzijdig cultuuraanbod en een vitaal bedrijfsleven. De provincie vormt de bestuurlijke schakel tussen de rijksoverheid en de gemeenten in de provincie en heeft daarmee belangrijke taken op het gebied van coördinatie, planning en visie.

Montfoort

Het spel wordt aan vier tafels gespeeld met inwoners, politici en ondernemers. Tijdens het spelen wordt er geluisterd naar de gesprekken tussen de deelnemers en gekeken hoe zij omgaan met de verschillende rollen en belangen van actoren in de energietransitie. Met name de discussies die ontstonden tijdens het nemen van beslissingen rondom het energieneutraal maken van Montfoort en het zuidwesten van de stad Utrecht zijn hierbij interessant.

We-Energy Game

De We-Energy Game is een Serious Game die de discussie over de energietransitie opgang brengt en bewustwording bij de spelers creëert over de opgave van de energietransitie. Dit door het plaatsen van duurzame energiebronnen op een kaart van de betreffende lokale dorp of stad. De spelers kunnen de volgende rollen vertegenwoordigen: Mensen, Planeet, Winst, Balans, Wetgeving en Productie. Het spelen van de duurzame energiebronnen heeft effect op de score van iedere rol, door samen te werken moet er een totaal hoeveelheid punten worden behaald.

Resultaten Discussie

Het spel start met een ronde waarin iedereen eerst individueel speelt en alleen kijkt naar het initiëren van lokale energie-initiatieven die het meeste voordeel voor hun eigen rol oplevert. De spelers leren zo hun rol kennen en maken kennis met de dynamiek van het spel. We beginnen met het energieneutraal maken van Montfoort. Er wordt al snel ontdekt dat het op deze manier lastig is om gelijk op te trekken en iedereen tevreden te houden.

Het is opvallend dat tafels verschillende aanpakken hanteren. Sommige tafels kiezen er voor om eerst alle mogelijkheden in te zetten om energie duurzaam op te wekken binnen de bebouwde kern, terwijl andere tafels juist eerst naar het buitengebied kijken. Het gebruik van dit buitengebied roept nog wel wat discussie op. Dit lijkt nu op de kaart open gebied maar heeft natuurlijk al wel een bestemming. Er is bijvoorbeeld landbouwgrond en natuur. Er zullen dus toch grote veranderingen moeten plaatsvinden. En de energietransitie zal impact hebben op het landschap.

Het energieneutraal maken van Montfoort lijkt relatief eenvoudig, omdat er voldoende onbebouwd gebied op de kaart was om een diversiteit aan maatregelen te nemen om tot een optimale energiemix te komen. Het is wel echt wat complexer om hetzelfde te doen voor Utrecht. Zonder buitengebied lukt er bijna niets en er wordt aan tafels opgemerkt dat Montfoort niet blij is met Utrecht als grote stad in de buurt. Er wordt verwacht dat Utrecht de omringende gemeentes echt nodig heeft om aan energie te komen. Grote steden zullen toch ook moeten besparen. In Montfoort is het al lastig en moeten alle zeilen al worden bijgezet om te besparen op energiegebruik en om energie duurzaam lokaal op te werken. In het spel maken meerdere tafels de keuze om dit ten koste te laten gaan van de winst.

Uitdagingen

Er wordt tijdens de plenaire discussie besproken dat niets bij voorbaat kan en mag worden uitgesloten. Er moet een goede dialoog worden gevoerd en de energietransitie moet samen en stap voor stap aangepakt worden. We moeten hierbij buiten de gemeentegrenzen kijken en regionaal optrekken. Er kan sprake zijn van competitie tussen regio's. Dit zou echter niet zo moeten zijn. Regio's zouden geen geheime agenda's moeten hebben en elkaar moeten helpen in het algemeen belang. Bureaucratie zou hierbij niet moeten vertragen. Wetten en regelgeving zijn ook maar door mensen bedacht. En die kunnen net zo goed opnieuw worden bedacht, of worden afgeschaft, als dat beter werkt.

Belangrijke uitdagingen:

- Regiefunctie: Een tafel merkt op dat zij tijdens het begin van het spel te weinig evenwichtig naar mogelijkheden hadden gekeken en dat ze toen beter hadden moeten plannen. Er wordt daarom ook gezegd dat iemand de regie zou moeten nemen in de energietransitie.
- Faciliteren samenwerking: Samenwerking zou binnen de regio moeten worden gefaciliteerd. Iemand moet het overzicht houden en moet gemeentes laten samenwerken over hun grenzen heen. Als elke gemeente vanuit haar eigen belang denkt, dan lukt het niet. We moeten daarom op zoek naar gedeelde belangen. Als voorbeeld wordt LomboXnet genoemd. Er is in Montfoort geen deelautocultuur. Dit is iets grootstedelijks en kan hier niet uit. Technisch kan het, qua school niet. Maar wat in Montfoort niet kan, kan misschien regionaal wel en die kansen moeten we zien te pakken.
- Regionale samenwerking: Kleine gemeenten hebben het overigens wel moeilijk wat betreft de ambtelijke capaciteit. Dat is nog een reden om regionaal meer samen te gaan werken en misschien zelfs een leider aan te wijzen. Er wordt geopperd dat Lopik die rol kan gaan vervullen. De gemeenten moeten leren van elkaar en niet wachten. De identiteit van de kernen moet echter wel behouden blijven en we moeten waken voor strijd tussen burgerinitiatieven. Ook hier moet regie op worden gevoerd. Efficiëntie blijft niet alleen de belangrijkste kaart in het spel, ook in het echt moet die worden gespeeld.

Uitkomsten & Ondersteuning

Montfoort

Uit de discussie kwam een top 3 uitdagingen naar voren die hieronder te zien zijn. De We-Energy Game werkt samen met diverse projecten om u te ondersteunen bij deze uitdagingen. Per uitdaging vindt u deze projecten die u kunnen helpen met de energietransitie. Alle projecten, inclusief de We-Energy Game, zijn onderdeel van het lectoraat Communication, Behaviour and the Sustainable Society van de Hanzehogeschool.

Regiefunctie

We-Energy Game
Brengt de discussie over de energietransitie opgang en creëert bewustwording

We-Energy Game digitale versie
Speel de We-Energy Game online

We-Energy Tool
Het vervolg van de We-Energy Game. Aan de slag met werkelijke gegevens in eigen omgeving.

Faciliteren Samenwerking

We-Energy Game
Brengt de discussie over de energietransitie opgang en creëert bewustwording

We-Energy Game Regiosessie
zorgt voor nieuwe inzichten en gezamenlijke ideeën.

Bedrijfkracht
CO2-uitstoot verminderen door de samenleving te verduurzamen.

Regionale Samenwerking

We-Energy Game Regiosessie
zorgt voor nieuwe inzichten en gezamenlijke ideeën.

Meer weten? Kijk op de website of neem contact op!

we-energy.eu/projecten

m.przybyla@pl.hanze.nl